

Sygn. akt V ACa 1036/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – Wydział V Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jacek Grela
Sędziowie:	SA Włodzimierz Gawrylczyk (spr.) SA Irma Kul
Protokolant:	sekretarz sądowy Joanna Makarewicz

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2013 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż.

przeciwko M. S. i M. K.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w (...)

z dnia 19 września 2012 r., sygn. akt I C 401/12

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Na oryginale właściwe podpisy

V ACa 1036/12

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w (...) wyrokiem z 19 września 2012 r. w sprawie z powództwa (...) spółki z o.o. w Ż. przeciwko M. S. i M. K. utrzymał w mocy swój nakaz zapłaty z 14 maja 2012 r. sygn.. akt I Nc (...).

W uzasadnieniu wyroku Sąd podał, że powódka domagała się zasądzenia od pozwanych solidarnie w postępowaniu nakazowym kwoty 101.764,86 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kosztami procesu na podstawie weksla własnego wręzonego w stanie niezupełnym przez pozwanego M. S. i poręczonego przez pozwanego M. K. na zabezpieczenie spłaty zobowiązań Rolniczej (...) z tytułu zakupu paszy. Sąd uwzględnił

powództwo nakazem zapłaty, od którego pozwani wnieśli zarzuty, domagając się jego uchylenia, oddalenia powództwa i zasądzenia kosztów procesu. Twierdzili, że są członkami zarządu Rolniczej (...), podpisali weksel jako członkowie zarządu a nie w imieniu własnym, więc nie mają legitymacji biernej w tej sprawie. Zarzucili też, że pasza dostarczona przez powódkę nie spełniała norm, spowodowała chorobę kur, więc (...) przedstawiła powódce reklamację i wyliczenie szkody oraz powiadomiła o potrąceniu kwoty 92.046,09 zł. Odpowiadając na zarzuty, powódka wniosła o utrzymanie nakazu zapłaty w mocy. Twierdziła, że pieczęć (...) na deklaracji wekslowej świadczy o tym, że pozwany M. S. wystawił weksel własny na zabezpieczenie długu (...), istotne jest zaś to, że na wekslu nie ma pieczętki (...), co przesądza, że to nie (...) jest wystawcą weksla. Podnieśli zarzut, że pozwani nie przedłożyli dowodów wiarygodności (...) podlegających potrąceniu, a wiarygodność ta jest sporna.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 21 grudnia 2011 r. pozwany M. S. wystawił na zlecenie powódki weksel własny in blanco z klauzulą bez protestu, poręczony przez pozwanego M. K. i W. Ż. na zabezpieczenie wiarygodności (...) spółki z o.o. w O. wobec powyższej (...) wynikających ze stosunków handlowych, w dniu 2 stycznia 2012 r. weksel został wypełniony na kwotę 101.764,86 zł, do weksla dołączona była deklaracja wekslowa bez wskazania miejsca i daty wystawienia, w której jest oświadczenie o umocowaniu sprzedawcy do wypełnienia weksla w razie nieuregulowania przez wystawcę weksla należności za zakupiony towar. W deklaracji w miejscu podpisów wystawców weksla lub pieczętki firmowej znajduje się podpis pozwanych M. S. i M. K., a zgodę na treść tej deklaracji wekslowej wyraziła W. Ż.. W dniu 28 września 2009 r. powódka na podstawie art. 492 § 1 pkt 1 i art. 494 k.s.h. przejęła w całości (...) spółkę z o.o., wstępując w ogół jej praw i obowiązków. Pismem z 21 grudnia 2011 r. zawiadomiła pozwanych o wypełnieniu weksla i wezwała do zapłaty kwoty wekslowej. Pozwani nie uregulowali należności.

Ten stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie weksla, deklaracji wekslowej i odpisu z KRS, które uznał za wiarygodne. Stwierdził, że zarzuty pozwanych nie zasługują na uwzględnienie, gdyż z treści weksla nie wynika, że działali w imieniu (...), jeśli

chodzi zaś o potrącenie, to nie przedstawili dokumentów pozwalających na uwzględnienie zarzutu potrącenia, a przede wszystkim nie są uprawnieni do podniesienia zarzutów ze stosunku podstawowego, będącego podstawą wystawienia i wręczenia weksla. W ocenie Sądu podpisanie weksla przez osoby będące członkami zarządu spółdzielni nie zobowiązuje jej do zapłaty sumy wekslowej, a zatem pozwanego M. S. należy uznać za wystawcę weksla, a pozwanego M. K. za poręczyciela wekslowego. Deklaracja wekslowa nie przesądza o treści zobowiązania wekslowego, poza określeniem kwoty tego zobowiązania, która powinna być określona według zasad wskazanych w deklaracji wekslowej. Pozwani nie wykazali, że weksel został wypełniony niezgodnie z porozumieniem wekslowym. Data i miejsce wystawienia deklaracji wekslowej nie przesądza o jej nieważności.

Pozwani złożyli apelację. Zaskarżyli wyrok w całości. Domagali się zmiany wyroku przez uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa oraz zasądzenia kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych. Zarzucili:

1/ błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na uznaniu, że pozwani, podpisując weksel, działali w swoim imieniu a nie w imieniu wskazanej wyżej (...), choć o działaniu w imieniu (...) świadczy jej pieczęć na deklaracji wekslowej,

2/ naruszenie art. 10 ustawy – Prawo wekslowe przez uznanie, że weksel został wypełniony zgodnie z porozumieniem wekslowym.

Zdaniem skarżących weksel jest nieważny, gdyż na wekslu jako jego wystawca figuruje M. S., a w deklaracji wekslowej za wystawcę podpisy złożyli obaj pozwani, weksel i deklaracja zostały sporządzone w obecności przedstawiciela powódki, który przy zachowaniu należytej staranności powinien był zauważyć, że weksel nie został wypełniony zgodnie z porozumieniem wekslowym. W piśmie procesowym z 2 lutego 2013 r. podnieśli zarzut, że wierzyciel wekslowy wiedział, że pozwani podpisali weksel jako członkowie zarządu (...) oraz że pozwani nie mieli żadnego interesu, by podpisać weksel, nie zgodzili się też ze stwierdzeniem Sądu, że nie są uprawnieni do podniesienia zarzutów ze stosunku podstawowego, na podstawie którego weksel został sporządzony i wydany wierzycielowi.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji i o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego, wskazując że treść weksla przesądza o zobowiązaniu pozwanych, zaś rozbieżności między treścią weksla i deklaracją wekslową nie mają znaczenia dla ważności weksla.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezpodstawna. Podniesione w niej zarzuty są nietrafne.

Sąd Okręgowy słusznie uznał, że decydujące znaczenie dla określenia osób zobowiązanych z weksla ma treść weksla a nie treść deklaracji wekslowej. Z treści weksla jednoznacznie wynika, że jego wystawcą jest pozwany M. S., a pozwany M. K. jest poręczycielem. Podpisu M. K., skoro został złożony po słowach „Poręczenie wekslowe. Poręczam za wystawcę tego weksla”, nie można traktować jako podpisu członka zarządu (...) zaciągającej zobowiązanie wekslowe.

Wprawdzie treść deklaracji wekslowej wskazuje, że weksel został wręczony na zabezpieczenie wierzytelności z tytułu sprzedaży towaru na rzecz (...) i z tego tytułu miałyby być wręczony weksel z wystawienia (...), ale z uwagi na to, że weksel jest dokumentem silnie sformalizowanym, deklaracja wekslowa nie przesądza o jego treści, może mieć jedynie wpływ na ustalenie poprawności wskazania kwoty wekslowej w wekslu gwarancyjnym. Kwota wekslowa nie była kwestionowana.

Przepisy ustawy – Prawo wekslowe nie wskazują, że weksel gwarancyjny może wystawić i wręczyć tylko dłużnik. Przez samo podpisanie i wręczenie weksla powstaje zobowiązanie wekslowe, a badanie istnienia stosunku podstawowego nie zawsze jest dopuszczalne. Przepisy prawa nie sprzeciwiają się zaciągnięciu zobowiązania wekslowego w celu zabezpieczenia zapłaty długu zaciągniętego przez osobę trzecią.

Zebrany materiał dowodowy nie daje podstaw do ustalenia, że pozwani uchylili się od skutków prawnych oświadczeń o zaciągnięciu zobowiązania wekslowego.

Treścią porozumienia wekslowego jest upoważnienie remitenta do wypełnienia weksla w razie braku zapłaty zobowiązania, na podstawie którego weksel został wręczony. Niesporne jest, że (...) nie zapłaciła powódce należnej ceny sprzedaży paszy, więc co do zasady powódka była upoważniona do wypełnienia weksla na kwotę zobowiązania. Ta kwota nie jest sporna, sporna jest tylko kwestia potrącenia wierzytelności, ale – jak słusznie stwierdził Sąd Okręgowy – w tym postępowaniu nie ma do tego podstaw. Sąd Apelacyjny dodatkowo podkreśla, że zarzut potrącenia w postępowaniu nakazowym może być podniesiony tylko na podstawie niespornych dokumentów (art. 493 § 3 k.p.c. w zw. z art. 485 k.p.c. Pozwani takich dokumentów nie przedłożyli.

Skarżący wiązali zarzut naruszenia art. 10 ustawy – Prawo wekslowe z niewzięciem za podstawę orzeczenia treści deklaracji wekslowej, z której wynika, że w stosunku podstawowym zobowiązanie zaciągnęła kierowana przez nich (...). Przedstawione wyżej argumenty nie pozwalają uznać tego zarzutu za trafny.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd Apelacyjny oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c. i zasądził od pozwanych koszty zastępstwa procesowego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.